

VELKOMMEN TIL SPORENE VED KASTED

Du kan vælge mellem to ruter på hhv. 4 km (rød) og 3,5 km (hvid). Begge ruter starter ved Kasted Kirke og kan også kombineres. Ruterne passerer enkelte steder meget tæt på private boliger, her opfordres man til særlig hensyntagen. God tur!

1 KASTED KIRKE

Kirken er opført på en mindre banke omkring år 1180. Det romantiske kor og skib er efterfølgende forsynet med et gotisk tårn og våbenhus. For at tilgodese det lille intime kirkerums særlige karakter oplyses kirken udelukkende ved stearinlys. Sporet følger kirkedigets nordside og videre ad den gamle kirkesti mod vest. Langs kirkestien kan man finde mange vinbjergsnegle.

2 ØKOLOGISK LANDBRUGSJORD

Jorden syd for Egåen tilhører Kastedgård, som ejes af Århus kommune. Som den eneste kommunale gård er den forpagtet ud med et krav om økologisk dyrkning af jorden. På markerne vil man derfor se nogle lidt andre afgrøder, end man normalt ser, f.eks. lupiner, hestebønner og lucerne.

3 KASTED MOSE

Kasted Mose er en del af et større moseområde, der i dag dækker ca. 30 ha. Det var tidligere noget større. Engene langs mosen huser adskillige spændende blomster, og Kasted Mose er kendt for sin gode bestand af fulge, ikke mindst nattergale. Fra grundvandsmagasinerne under mosen har Århus Kommunale Værker siden 1951 hentet store mængder drikkevand, der via Kasted Vandværk forsyner Århus.

4 JORDEMODERVEJEN

Jordemoderen boede tidligere i Kasted men dækkede både Geding og Tilst. Markvejen her kaldes for jordemodervejen, her cyklede jordemoderen, når hun skulle betjene nabolandsbyernes fødende kvinder. Indtil midten af 1960'erne var jordemodervejen stadig intakt, men i dag er den delvist pløjet op.

5 LANDSBYEN KASTED

Kasted by optræder første gang i de skriftlige kilder i 1220, men landsbyens historie går yderligere 7-900 år tilbage. Ved den gamle smedje (kampestenshuset) har man et smukt udsyn til Kasted Kirke. Området op til kirken var tidligere bymark, hvor man i fællesskab dyrkede hør - heraf navnet Hørgaden. I dag er området beskyttet af en landskabsfredning (Exner-fredning).

6 NATURENGEN BAG NYMØLLE

Engen bag Naturcenter Nymølle har aldrig været kunstgødet, og Egåen er på denne strækning kun delvist reguleret. Blomsterlivet på engen er derfor stadig meget varieret ligesom området huser mange dyr og fugle, f.eks. kan man stadig finde små bestande af de totalfredede majjögøurter her.

7 KASTED ÅS

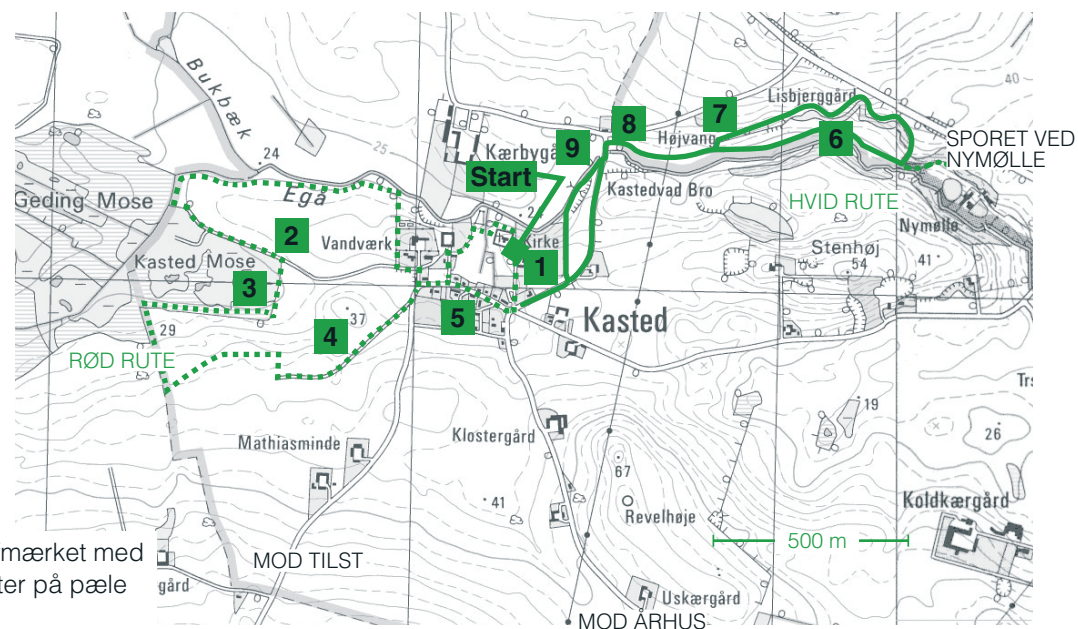
Mod syd ses Kasted Ås. Åsen blev dannet ved sidste istids afslutning for ca. 10-14.000 år siden. Åsen ligger som en ca. 1 km langstrakt bakke midt i Egådalen. Åsens indhold af grus og sand har medført intensiv grusgravning. Udvidingen er ophørt, så nu ligger grusgravene som kulturspor i åsens sider.

8 GAMMEL VANDMØLLE

Hvor Kærbyvej krydser Egåen udgravede man i 1947 resterne af en gammel vandmølle, dateret til først i 1100-tallet. Dermed var den en af de tidligere danske vandmøller. Møllen havde formodentlig et mindre overfaldshjul, og det lave område mod Kasted har sikkert udgjort en mindre mølleopstemning.

9 DE VANDLØBSNÆRE MARKER

Markerne ned til Egåen var oprindeligt fugtige engarealer. I takt med samfundets krav til øget produktion er de blevet drænet og opdyrket. I løbet af års dyrkning vil jorden i ådalene ofte sætte sig (op til 2 meter), så arealet atter bliver for fugtige til at kunne dyrkes. Det ses tydeligt flere steder langs Egåen - også her!

Se efter den gule folderkasse – her starter sporene

Ruten er på sporet afmærket med hvide og røde trekanten på pæle

LANDMANDENS AFGRØDER

Lucerne

Proteinrig bælgeplante, 60-100 cm høj. Sås ud sammen med byg, og efter høst af byg lader man lucernen vokse i 2-3 år. I løbet af perioden høster man lucerne flere gange i løbet af året og anvender udbyttet til kvægfoder.

Hestebønne

Hestebønne er en enårig, meterhøj plante. Blomsterne er hvide med sorte pletter. Hestebønne dyrkes på grund af dens høje indhold af protein. Afgrøden dyrkes kun i lille omfang i Danmark. Ofte høstes afgrøden meget sent på efteråret.

Lupin

Lupin er en bælgeplante ligesom ært og lucerne. Planten bruges som proteintilskud til svin og kvæg i økologiske besætninger. Udbyttet er dog noget usikkert i Danmark og ofte høstes afgrøden meget sent på året.

Raps

Rapsen er let at kende på sin gule farve, når den blomstrer. Rapsen kan blive over 2 meter høj. Af rapsens små sorte frø udvindes olie, der bruges til madolie, farve og lak. Olien kan også bruges til brændstof til biler og traktorer.

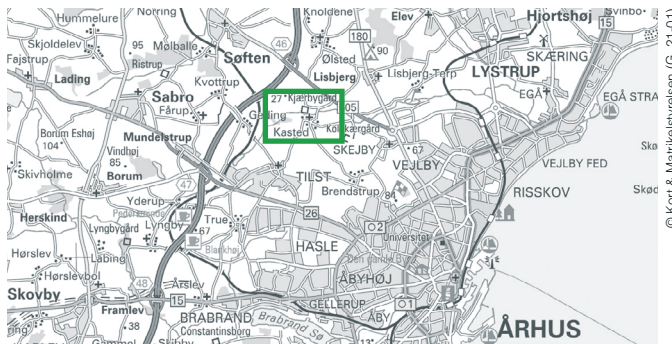
Hvede

Hvede er verdens vigtigste kornart, og en af de mest dyrkede i Danmark. Den umodne hvedemark kendes på sin blågrønne farve. Akset i toppen har ingen stak, »hår«. Hveden bruges til dyrefoder og mel.

Byg

Vår- og vinterbyg er de mest dyrkede kornarter i Danmark. Byg anvendes især til dyrefoder og ølfremstilling. Den kendes let på de lange stakke - de lange »hår«, der sidder på akset i toppen af bygplanten.

© Kort & Matrikelstyrelsen (G. 21-01)

Sporene ved Kasted

Sporene ved Kasted ligger ca. 9 km. nordvest for Aarhus ved landsbyen Kasted. Den grønne firkant viser udsnit svarende til rutekortet på indersiderne.

GPS-kordinater til startpunktet: 56.20885°, 10.13144°.

HUND I SNOR

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst på lodsejernes private ejendomme, og de har åbnet sporene for færdsel til fods. Hvor sporene passerer gennem afgræssede arealer er adgang naturligvis helt på eget ansvar. Dyrene er nysgerrige men ganske skikkelige! Hunde må gerne medtages, men ikke mindst af hensyn til det vilde dyreliv og andre sporbrugere skal de føres i snor! Sporene er lukket under jagt, se skiltning ved sporeness start.

KONTAKTPERSONER TIL LODSEJERNE

Kasted Beboerforening
v/ Lars Thuesen, telefon 86 24 48 38

Michael Petersen

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Skrænt		Sti
	Jernbane		Markvej
	Vej		Rød rute
	Hvid rute		

4 Henvisning til forklaring

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsforening · Landbrugsraadet
Landdistrikternes Fællesråd · Skov- og Naturstyrelsen
Støttet med tilskud fra tips- og lottomidler til friluftslivet

Tekst: Lars Bøgh · Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrugsraadet, Axeltorv 3, 1609 København V
Telefon 33 39 40 00 · Fax 33 39 41 61

WWW.SPOR.DK

SPOR0178 · Søs Jensen · 2/2004

SPOR I
LANDSKABET